

Siirto-opiskelijavalinnan suositukset yliopistoille

OHA-forumin suositus on suunnattu yliopistoille siirto-opiskelijahaun ja valinnan tueksi. Kukin yliopisto päättää itse opiskelijavalinnan perusteistaan. Suositus on tehty alun perin vuonna 2015-2016 siirto-opiskelutyöryhmän työn tuloksena. Suositusta on päivitetty käytännön valinnan tarvitsemien täydennysten ja tarkennusten mukaan vuonna 2017 ja vuonna 2019 sekä vuonna 2021.

Siirto-opiskelijoiden valintaan liittyvää laintulkintaa ja yleisiä linjauksia

Yliopistolain 36 §:n ja ammattikorkeakoululain 28 §:n mukaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen on otettava siirto-opiskelijoita. Siirto-opiskelijamomentin tarkoituksena on lisätä joustavia siirtymäkäytäntöjä. Korkeakoulut voivat valintaperusteissaan päättää tarkoituksenmukaisimmasta tavasta toteuttaa siirtymät. Olennaista on, että korkeakoulu tarjoaa siirtymämahdollisuuksia, siirtymien edellytykset kuvataan ennakoita ja käytännöt kohtelevat siirron hakijoita yhdenvertaisesti. (Ulkoisten) Siirtohakukäytäntöjen yhtenäistäminen on suositeltavaa saman alan, erityisesti yhteisvalintojen sisällä.

Lain tarkoittama siirtohakua käsittää tapaukset, joissa opiskelijan:

- 1) Opiskeluoikeus siirtyy korkeakoulusta toiseen
- 2) Opiskeluoikeus siirtyy korkeakoulun sisällä tutkinnosta toiseen

→ siirto-opiskelijat yliopiston sisällä voidaan valita erikseen muista siirto-opiskelijoista*

*lakimuutos astui voimaan 1.1.2020 (36 § (28.12.2018/1367))

Opiskelija menettää siirron perusteena olevan opiskeluoikeutensa (oikeus suorittaa tutkintoa) yliopistolain 43 § 2 momentin ja ammattikorkeakoululain 32 § perusteella, kun hän ottaa vastaan uuden opiskelupaikan.

Hakijalle myönnetään siirrossa saman tasoinen opiskeluoikeus kuin se oikeus, jonka perusteella hän hakee siirtoa. Kun opiskelijalla on yliopistossa opiskeluoikeus sekä alempaan että ylempään tutkintoon ja hän ottaa vastaan siirtohaussa saamansa opiskelupaikan ammattikorkeakouluun tai yliopistossa koulutukseen, jonka tavoitetutkinto on vain alempi korkeakoulututkinto (esim. farmasia, lastentarhanopettajan koulutus), hän menettää siirrossa ylemmän tutkinnon suoritusoikeuden. Hän voi hakea sitä uudestaan normaalin valintamenettelyn kautta.

Kun opiskelijalla on opiskeluoikeus vain alempaan korkeakoulututkintoon (AMK, farmasia, varhaiskasvatuksen opettajan koulutus) ja hän hakee siirtoa tämän opiskeluoikeuden perusteella, hänelle suositellaan myönnettävän vain alemman tutkinnon suoritusoikeus. Alemman tutkinnon suoritettuaan hän voi halutessaan hakea ylemmän tutkinnon opiskeluoikeutta korkeakoulun normaalin opiskelijavalinnan kautta.

Jos yliopiston myöntämät opiskeluoikeudet kattavat vain sekä alemman että ylemmän korkeakoulututkinnon, voi yliopisto voivata rajata pelkän alemman korkeakoulututkinnon suoritusoikeuden omaavat hakijat pois valinnasta.

Sellaiset tapaukset, joissa opiskelija alalle soveltumattomuuden takia siirretään yliopiston sisällä koulutusohjelmasta toiseen, eivät ole siirtohakua. Ns. SORA-siirroista on oma ohjeistuksensa.

Siirto-opiskelijoiden valintaan liittyvät suositukset

Kenelle siirtohakua on tarkoitettu?

Siirtoa voi hakea ammattikorkeakoulututkintoa tai yliopiston alemmaa korkeakoulututkintoa suorittava henkilö. Siirtohakua suositellaan ensimmäisen tai toisen opiskelu- vuoden aikana, kun alemman tutkinnon suoritusajaksi on riittävästi jäljellä. Jos hakijan alempi korkeakoulututkinto on valmistumassa hakuajaksi tai kesänä, tulee hakijan hakea siirtohaun sijasta suoraan maisterikoulutukseen. Siirtohakua ei suositella yliopistojen maisterivaiheen aikana. Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneelle ensisijainen hakutapa on yliopiston normaali maisterivaiheen opiskelijavalintaa.

Mitä hakijalta edellytetään?

- Vastaanottava korkeakoulu määrittelee ja vahvistaa valintaperusteet. Niitä voivat olla esimerkiksi:
- suoritettujen opintojen määrä ja sisältö
- opintomenestys ja opintojen eteneminen
- opiskelijan osaamisen tasoa, motivaatiota ja alalle soveltuvuutta osoittavat dokumentit tai tehtävät (esim. portfolio, haastattelu)
- soveltuvuuskoee
- valinnassa huomioidaan hakuajan loppuun mennessä suoritettujen opintojen/mihin mennessä huomioitavat opinnot tulee olla suoritettuna ja kirjattuna korkeakoulun opiskelijarekisteriin
- siirtohaussa noudatetaan samoja kielitaitovaatimuksia kuin hakukohteessa muutenkin

Yliopistojen tulee omissa valintaperusteissaan määritellä, mitä opintoja siirtohaussa ja muissa sisäisissä siirtoissa hakijalta edellytetään ja mitä muita opintoja voidaan ottaa valinnassa huomioon. Valintaperusteita valmisteltaessa on hyvä huomioida myös tapauskohtaisen harkinnan ja AHOToinnin tarve.

Siirto-opiskelijan siirron perusteena ovat aiemmat opinnot suositellaan hyväksilukemaan mahdollisimman täysimääräisesti tutkintorakenteen ja tutkinnon osaamistavoitteiden sen mahdollistaessa (kansalliset AHOT-suositukset).

Siirrettävä opiskeluoikeus

- Siirtohaussa hakevalla tulee olla voimassa oleva opiskeluoikeus lähtökorkeakoulussa, ja hakijan tulee olla ilmoittautunut joko läsnä- tai poissaolevaksi. Siirrettävä opiskeluoikeus tulee ilmaista hakuvaiheessa.

Opintojen suoritusajaksi

- Hakijalla tulee olla riittävästi opintojen suoritusajaksi jäljellä. Vastaanottava korkeakoulu arvioi uuden tutkinnon suoritusajaksi mukaisen suoritusajan riittävyyden tutkinnon suorittamiseen. Arvioinnissa otetaan huomioon siirron perusteena olevan opiskeluoikeuden mukaiseen opiskeluun käytetty aika.

Uusi opiskeluoikeus

- Uusi opiskeluoikeus alkaa 1.8. tai 1.1., jolloin opiskelija menettää aiemman opiskeluoikeuden aiemman lukukauden päättyessä 31.7. tai 31.12.
- Opiskelijan suositellaan ilmoittautuvan läsnä olevaksi siirron jälkeiseksi lukuvuodeksi, syksyn siirtohaussa ko. lukuvuoden loppuun.

Yliopistojen sisäiset siirtymiset

Lain tarkoittama sisäinen siirtohaaku ja muut sisäiset siirtymiset mahdollistetaan kaikkien koulutussykliä sisällä yliopiston omien valintaperusteiden ja linjausten mukaisesti.

Lain tarkoittama siirtohaaku: Kun opiskelija siirtyy yliopiston sisällä pääaineesta, tutkinto-ohjelmasta tai vastaavasta toiseen niin, että tutkinto vaihtuu, kyseessä on lain tarkoittama siirtohaaku. Sisäisiin siirto-opiskelijoihin voidaan kuitenkin soveltaa eri valintaperusteita kuin yliopiston ulkopuolelta siirtyviin. Siten menettely voi olla joustavaa ja yksinkertaista.

(Esimerkiksi, jos opiskelija siirtyy humanistisen alan filosofian maisterin tutkintoon johtavasta koulutuksesta luonnontieteellisen alan filosofian maisterin tutkintoon johtavaan koulutukseen, kyse on lain tarkoittamasta siirtohausta, koska tutkintoasetuksen 794/2004 liitteen mukainen tutkinto vaihtuu, vaikka tutkintonimike pysyy samana. Tutkintoasetuksen 794/2004 liite *Luettelo yliopistojen koulutusaloista, tutkintojen nimistä ja yliopistoista, joissa tutkintoja voidaan suorittaa*)

Muut yliopiston sisäiset siirtymiset (Tutkinnosta toiseen siirtymistä pienemmät muutokset kuten pääaineen tai opintosuunnan vaihto saman tutkinnon sisällä): Kun opiskelija siirtyy yliopiston sisällä esim. pääaineesta, tutkinto-ohjelmasta tai vastaavasta toiseen niin, että tutkinto ei vaihdu, siirtymistä ei tarvitse toteuttaa em. lain tarkoittaman siirtohaun kautta. Yliopistot määrittelevät itse yliopiston sisäisten siirtymien toimintatavat. Kuten varsinaisessa siirtohaussakin, yliopiston sisäisessä siirtymisessä opiskelija ei saa uutta suoritusaikaa. Aiemmin saatu suoritus aika sekä käyttämättömät harkinnanvaraiset poissaolot ovat käytettävissä uudessa pääaineessa tai tutkinto-ohjelmassa.

Siirtohaun aikataulu

Siirtohaaku järjestetään korkeakoulun päätöksen mukaan kerran tai kahdesti vuodessa (kevällä tai keuhällä ja syksyllä).

Suosittelut hakuajat ovat toukokuun ja marraskuun kaksi ensimmäistä viikkoa. Haku aika alkaa klo 8.00 ja päättyy klo 15.00. Tulosten julkaisu ja opiskelupaikan vastaanoton aikataulu noudattavat kevään 2. yhteishaun aikataulua; syksyn siirtohaun tulokset tulee julkaista viimeistään 10. joulukuuta (tai sitä seuraavana arkipäivänä).

Siirtohaun tulosten julkaisun yhteydessä hakijalle kerrotaan, mitä opintoja hakijalle hyväksiluetaan lähtötutkinnosta.

Hakuprosessi

Lain tarkoittamat siirtohaudet toteutetaan Opintopolussa. Yliopistot järjestävät yhteisen siirtohaun yhteistyössä ja haussa käytetään yhteistä hakulomaketta. Haun toteuttamisesta vastaavat Hapa-ryhmä ja OPH. On suositeltavaa, että kaikki yliopistot osallistuvat yhteiseen yliopistojen siirtohaakuun. Opintopolun ohjeet: [Siirtohakujen ohjeet - KSHJ - Eduuni-wiki](#)

Opiskeluoikeutensa siirron hakemista harkitseva opiskelija tutustuu Opintopolussa niiden hakukohteiden valintaperusteisiin, joihin otetaan siirto-opiskelijoita. Oikean koulutuksen ja hakukohteen löydyttyä opiskelija täyttää hakulomakkeen Opintopolussa siirtohaun hakuaikana. Jos opiskelijalla on enemmän kuin yksi opiskeluoikeus, on hänen valittava, minkä opiskeluoikeuden siirtoa hakee.

Korkeakoulu voi edellyttää opiskelijaa liittämään hakemukseensa tiedostona esimerkiksi opintosuunnitelman ja tarvittaessa selvityksen opintohallintojärjestelmään kirjaamattomista opinnoista.

Yliopiston sisäiset lain tarkoittamat siirtohaut suositellaan myös toteutettavan Opintopolussa. Jos yliopisto toteuttaa sisäisen siirtohaun jollain muulla tarkoituksenmukaisella tavalla, vähintään haun tulokset viedään Opintopolkuun.

Opiskeluoikeuden kesto ja kirjaaminen

Siirto-opiskelijan tutkinnonsuorittamisaika määräytyy siirrossa saadun tutkinnonsuoritusoikeuden mukaan. Tähän tutkinnonsuorittamisaikaan lasketaan myös se läsnä- ja poissaoloaika, jonka opiskelija on käyttänyt siirron perusteena olevan opiskeluoikeuden mukaiseen opiskeluun. Kohdekorkeakoulu pyytää lähtökorkeakoulusta tarvittavat ilmoittautumisiin sekä poissaoloihin liittyvät tiedot, jotta jäljellä olevat tutkinnonsuoritusajat saadaan laskettua oikein.

Ennen 1.8.2005 opintonsa aloittaneiden läsnä- ja poissaoloaika ei kuitenkaan lasketa tutkinnonsuoritusajaksi, koska opintoajan rajausta ei koske heitä. Ennen 1.8.2005 opintonsa aloittaneet saavat siirron yhteydessä täyden lain salliman opintojen suoritusajan.

Lukuvuosimaksut ja apurahat siirtohaussa

Yliopistolain tarkoittamat vieraskielisistä koulutuksista perittävät lukuvuosimaksut ja niihin liittyvät apurahat eivät siirry korkeakoulusta toiseen.

Hakuprosessin yhteydessä hakijalle kerrotaan, mistä ajankohdasta lukuvuosimaksuvelvollisuus alkaa ja mitkä ovat apurahan hakemisen periaatteet. Hakijalla tulee olla päätös apurahasta ennen paikan vastaanottamista, mikäli korkeakoulun apurahajärjestelmä sen mahdollistaa.

Sisäiset siirtymisten osalta yliopisto sopii toimintatavat sille, missä vaiheessa lukuvuosimaksu vaihtuu (jos lukuvuosimaksuissa on ohjelmakohtaisia eroja) ja miten apuraha siirtyy koulutusohjelmasta toiseen.